

GFK

**GENC
FINANS
KULÜP**

EKONOMİ BÜLTENİ

01.11.2020

Haftanın Özeti

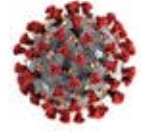
Pandemi döneminde başlatılmış olan ve ekonomik sorunları engellemeyi önceleyen kısa çalışma ödeneği ve işten çıkarma yasağı iki ay daha uzatıldı.

ABD, terör finansmanını sebep göstererek İran'a yaptırım kararı aldı.

ABD'nin Tayvan'a silah satma kararından sonra ÇHC, ABD'li savunma firmalarına yaptırım kararı aldı.

Salgın Avrupa'da tırmanışa geçerken, Asya'nın olası yayılmalardan diğer bölgeler kadar etkilenmeyeceği söz konusu.

Gelecek Haftanın Beklentileri

3 Kasım
2020

Euro Bölgesi maliye bakanları bir araya gelecek.

3 Kasım
2020

ABD'de 59. başkanlık seçimi yapılacak.

4 Kasım
2020

TCMB, "Aylık Fiyat Gelişmeleri" ile ilgili değerlendirmesini yayınlayacak.

5 Kasım
2020

ABD Merkez Bankası(Fed), faiz kararını açıklayacak.

Ekonomik Veriler

PİYASA GÖSTERGELERİ	SON DURUM (01.11.20)	ÖNCEKİ KAPANIŞ (30.10.20)	DEĞİŞİM %
BİST100	1112,37	1126,99	-1,03
USD-TRY	8,3449	8,291	0,65
EUR-TRY	9,7334	9,6917	0,43
EUR-USD	1,1651	1,1675	-0,23
XAU-USD	1878,81	1867,91	0,6
GAU-TRY	504,95	497,38	1,4
XBR-USD	37,94	38,26	-0,84

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Kısa Çalışma Ödeneği İki Ay Uzatıldı

Kısa çalışma ödeneği ile işten çıkarma yasağının süresini 2 ay daha uzatan Cumhurbaşkanı kararı Resmi Gazete'de yayımlandı. İş Kanunu'nun geçici 10. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen süreler de 17 Kasım 2020'den itibaren 2 ay uzatıldı.

Söz konusu fıkralarda, her türlü iş veya hizmet sözleşmesinin, ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler, iş veya hizmet sözleşmelerinde sürenin sona ermesi, iş yerinin herhangi bir sebeple kapanması, faaliyetinin ve işin sona ermesi halleri dışında işveren tarafından feshedilemeyeceği düzenleniyor.

Fıkralarda ayrıca maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 aylık süreyi geçmemek üzere işverenin işçiyi tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabileceği, bu kapsamda ücretsiz izne ayrılmanın, işçiye haklı nedene dayanarak sözleşmeyi fesih hakkı vermeyeceği belirtiliyor.

VERİLER EKONOMİNİN BÜYÜMEYE GEÇTİĞİNİ GÖSTERİYOR

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, son verilerin, Türkiye ekonomisinin büyüme patikasına girmesini destekleyecek şekilde rotasında ilerlediğini gösterdiğini belirterek, "Ekim ayında hizmet sektörü güven endeksi yüzde 6,4, perakende ticaret sektörü güven endeksi yüzde 1,7 arttı. Kapasite kullanım oranı ise yüzde 74,6'dan yüzde 74,9'a yükseldi." ifadelerini kullandı.

SERMAYE KONTROLÜ YOK

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak uluslararası yatırımcılara seslendiği toplantıda sermaye kontrolü sorusuna karşılık olarak "Net söyleyeyim böyle bir şey yok" dedi. Toplantıda Albayrak, enerjide atılan adımlarla enflasyonu yüzde 5'in altına düşürecek aksiyonların alınacağını söyledi. Türkiye'nin derecelendirme notlarına ilişkin değerlendirmelerde bulunan Albayrak, Türkiye'nin mevcut notlarının gerçeğe uyuşmadığını belirtti. Albayrak, "Bu dönemde küresel şirketlerin Türkiye gibi yabancı şirketlere karşı tarafsız, şoklara dirençli, güvenilir, dinamik ortaklara ihtiyacı var" diye konuştu.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

MERKEZ'İN RESMİ REZERV VARLIKLARI EYLÜL'DE AZALDI

TCMB tarafından, Eylül 2020 dönemine ilişkin "Uluslararası Rezervler ve Döviz Likiditesi Gelişmeleri" verileri yayımlandı. Buna göre, resmi rezerv varlıkları eylülde bir önceki aya kıyasla yüzde 4,9 azalarak 79,7 milyar dolara geriledi. Aynı dönemde döviz varlıkları yüzde 6,3 azalarak 36,3 milyar dolara, altın cinsinden rezerv varlıkları yüzde 3,7 gerileyerek 41,8 milyar dolara indi.

Vadesine 1 yıl veya daha az kalmış Merkezi Yönetim ve Merkez Bankası'nın önceden belirlenmiş döviz çıkışları (döviz kredileri, menkul kıymetler ve mevduat işlemlerinden doğan yükümlülükler) eylülde yüzde 0,3 artarak 25,7 milyar dolara çıktı. Bu tutarın 20,6 milyar doları anapara, 5,1 milyar ABD doları faizden oluştu.

BORÇ YAPILANDIRMALARI KATLANARAK ARTTI

Türkiye Bankalar Birliği'nin verilerine göre Finansal Yeniden Yapılanma Çerçeve Anlaşması kapsamında büyük ölçekli şirketlerde toplam yapılandırılan borç tutarı Eylül'de 2,4 milyar TL oldu. Ağustos ayında bu rakam 657 milyon TL olarak kaydedilmişti. Eylül'de yeniden yapılandırma kapsamına alınan şirket sayısı 17 olurken yapılandırılması bağlanan şirket sayısı ise 11 olarak kaydedildi.

LİRADA SIKILAŞMA EĞİLİMİ VAR

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 2020 yılına ilişkin enflasyon beklentisini yükseltirken, Başkan Uysal sıkılaştırma vurgusu yaptı.

Yılın son enflasyon raporu sunumunda TCMB Başkanı Uysal daha önce yüzde 8,9 olarak açıklanan 2020 yılsonu enflasyon beklentisini yüzde 12,1'e çektiklerini belirtti. Toplantının soru cevap bölümünde Uysal gerekli olduğu takdirde politika faizi de dâhil bütün araçların kullanılacağını belirtti ve sıkılaştırma eğiliminin altını çizdi.

AMERİKA'DA EKONOMİK GELİŞMELER

ABD'DEN İRAN'A YAPTIRIM

ABD yönetimi, İran Devrim Muhafızları Ordusuna bağlı Kudüs Gücü'ne finansal destek sağladıkları gerekçesiyle aralarında İran Petrol Bakanlığı, İran Ulusal Petrol Şirketi (NIOC) ve İran Ulusal Tanker Şirketi (NITC) ile İran Petrol Bakanı Bijan Zanganeh'in de bulunduğu yetkilileri yaptırım listesine ekledi. Ayrıca Hazine Bakanlığının açıklamasında, yakın zamanda Venezuela'ya İran petrolünün satışına dâhil olan 4 kişiye de yaptırım uygulanacağı belirtildi. ABD Hazine Bakanı Steven Mnuchin, konuya ilişkin yaptığı açıklamada, İran rejiminin, İran Devrim Muhafızları Ordusuna bağlı Kudüs Gücü'nün istikrarı bozan faaliyetlerini finanse etmek için petrol sektörünü kullandığını savundu. Mnuchin, "İran rejimi, terör örgütlerine ve nükleer programına sağladığı desteği, İran halkının ihtiyaçlarını göz ardı ederek önceliklendiriyor." ifadesini kullandı.

BOEING VE RAYTHEON KÜÇÜLMEME GİDİYOR

ABD'li savunma şirketlerinden Boeing ve Raytheon, Kovid-19 salgınının neden olduğu krizin etkisiyle işten çıkarmalara gideceklerinin sinyalini verdi. Salgının seyri ve Boeing 737 MAX uçaklarının yaşadığı sorunlar nedeniyle şirketin önemli derecede etkilendiği belirtildi. Boeing CEO'su Dave Calhoun, ölçekleri ciddi oranda düşürdüklerini beyan etmişti. Calhoun, 2021 sonuna kadar 130 bin civarında personel çalıştırmayı beklediklerini ekledi.

Raytheon Üst Yöneticisi Greg Hayes, yaptığı değerlendirmede, uzun ve yavaş bir toparlanma öngördüklerini aktardı. Ticari hava trafiğinin 2023'e kadar 2019 yılındaki seviyelerine dönmemesin beklenmediğine dikkati çeken Hayes, yakın vadede özellikle Kovid-19 vakalarındaki artıştan dolayı ticari hava trafiğinde kademeli bir toparlanma beklediklerini ifade etti.

ABD EN BÜYÜK YILLIK BÜYÜMESİNİ KAYDETTİ

ABD'de, salgın etkilerinin ciddi şekilde hissedildiği ve ekonomik bakımdan en kötü çeyrek olarak kaydedilen 2. çeyrekte sonradan 3. çeyrekte ekonomi yıllık bazda yüzde 33,1 ile rekor büyüme kaydetti. İthalat da artış gösterdi. Ayrıca, Koronavirüs Yardım, Kurtarma ve Ekonomik Güvenlik Yasası'nın (CARES Act) sona ermesi büyüme verilerinde etkili oldu. Ülkede milli gelirin %32'lik bir artış gerçekleştirmesi beklenirken, açıklanan veriler tahminlerin üzerinde geldi. II. Dünya Savaşı sonrası bir önceki rekoru, 1950'nin ilk çeyreğindeki yüzde 16,7'lik artıştı.

ÇİN'DEN ABD'YE YAPTIRIM

ABD, önceki hafta Tayvan'a silah satışını onaylamıştı. Bu olayın ardından Çin; Boeing Defense, Lockheed Martin ve Raytheon'a yaptırım uygulayacak. Pekin'de gerçekleştirilen basın toplantısında konuşan Dışişleri sözcüsü Zhao Lijian, "Ulusal menfaatlerimizi korumak için gerekli önlemleri almaya karar verdik ve ABD'li şirketlere yaptırım uygulayacağız." dedi. ABD Dışişleri Bakanlığı geçtiğimiz hafta Tayvan'a 1.8 milyar dolarlık yeni bir silah satışına onay vererek son bir değerlendirme için Kongre'ye göndermişti.

ASYA'DA EKONOMİK GELİŞMELER

ASYA VİRÜSÜN İKİNCİ DALGASINDAN DAHA AZ ETKİLENECEK

Credit Suisse'in Asya Pasifik Bölgesi Baş Hisse Senetleri Stratejisti Dan Fineman'e göre, dünyanın bazı bölgeleri koronavirüs pandemisinde ikinci dalgayı yaşarken, salgının Asya ekonomileri üzerindeki etkileri 'sınırlı' olacak. Fineman, "Kovid-19 pandemisinin başlamasından bu yana değişen tüketici alışkanlıklarına bakmamız gerekiyor. Hizmet sektörüne yönelik harcamalar dünyanın birçok bölgesinde pandemiden zarar görmüş olsa dahi, harcamaların hizmetten mal ve ürünlere kaydığını gördük. Bu da Asya ekonomilerine, toparlanmak için ihracat yapma imkânı sağladı" şeklinde açıklamada bulundu.

JAPONYA ÇİN İLE İLİŞKİLERDE KARARLILIK MESAJI VERDİ

Japonya Başbakanı Suga Yoşihide, Çin'le ilişkilerde istikrarın önemine işaret ederek "Karşılıklı ilişkilerde neyi savunmamız gerekirse savunacağız. Çin ile ilişkilerde kararlılık oldukça önemli." dedi. Suga, daha önce açıkladığı "2050'ye kadar net sıfır karbon salınımı" hedefi için her türlü çabayı sarf edeceğini söyledi.

Suga, sera gazı salınımının yüzde 80'inin kaynağının enerji sektörü olduğunu belirterek "2050'ye dek 'Net 0 Karbon Salınım' hedefi kolay değil. Hükümet tüm seçenekleri kovalayacak." dedi. Suga, "yeni kabinenin diplomasi tecrübesinin olmadığını, bundan ABD ve Çin gibi ülkelerle ikili ilişkilerin etkilenebileceği"nin belirtilmesi üzerine ise ülkesinin dış politikasının temelini ABD ile mevcut güvenlik ittifakına dayandığını söyledi. Suga, bölgesel komşusu Çin ile istikrarlı ilişkilerin sadece ikili değil, çok taraflı ve uluslararası ilişkiler için de önemli olduğunu vurgulayarak "Karşılıklı ilişkilerde neyi savunmamız gerekirse savunacağız. Çin ile ilişkilerde kararlılık oldukça önemli. Aktif diplomasi yoluyla her ülkeyle iş birliği ve güveni derinleştirmeye kararlıyız." diye konuştu.

ASYA'DA EKONOMİK GELİŞMELER

ÇİN 5 YILLIK PLANINI YAPTI

Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi ve Çin Devlet Başkanı Şi'nin katıldığı kritik toplantıda önümüzdeki 5 yıla ilişkin ekonomik ve politik hedefler belirlendi. Konular arasında teknolojiden, yeşil enerji kullanımına göre birçok başlık yer aldı.

Son komite toplantısında önümüzdeki 10 yılda milli gelirin ikiye katlanacağına ilişkin herhangi bir hedef konmadı. Fakat 2035 yılı itibarıyla kişi başına düşen milli gelirin gelişmiş ülke seviyelerine getirilmesi hedefi ele alındı.

Mayıs ayında uygulamaya konan iç piyasayı temel nokta haline getirerek, iç ve dış pazarların birbirini güçlendirmesini sağlayan "çifte dolaşım" adı verilen modelinin nasıl uygulanacağı konusunda ise fazla bir bilgi yer almadı. Fakat bildiriye modelin teşvik edileceği belirtildi.

Çin Komünist Partisi'nin Merkez Komite toplantısında yeşil ve düşük karbon odaklı uygulamaların hızlandırılması ve ileri taşınması hedefleri de vurgulandı. Toplantıda her alanda reformların derinleştirileceği belirtilirken, bildiriye bu alanda çok az detay yer aldı. Bildiriye kaynakların dağıtımında piyasanın belirleyici rol oynayacağı mesajı yineleni.

Çin'in demografik olarak yaşadığı dönüşüm de toplantıda önemli bir başlık olarak öne çıktı. Daha önceki toplantıda tek çocuk politikası terk edilmişti. Bu toplantıda detay verilmeden yaşanan nüfus konusunda politikaların uygulanacağına işaret edildi.

Bildiriye göre parti Tayvan'ın anakarayla birleşmesini destekleyecek. Hong Kong ve Macau'da istikrarın ve uzun vadeli refahın temin edileceği de ifade edildi.

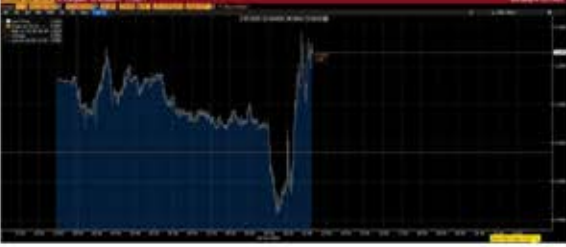
ANT'İN HALKA ARZINDA REKOR KIRILDI

Yaklaşık 35 milyar dolarlık büyüklüğü ile dünyanın en büyüğü Ant Group'un halka arzına yatırımcılar yoğun bir ilgi gösterdi. Çinli finansal teknoloji şirketinin halka arzına 872 kat talep geldi. Ant Group'un halka arz sürecinde yatırımcıların yoğun bir talep gösterdiği görülüyor. 35 milyar dolarlık büyüklüğüyle dünyanın en büyüğü olacak halka arza gelen talep tutarı 3 trilyon doları buldu. Halka arz büyüklüğü şirketin değerlemesini dikkat çekici boyutlara taşıyor. Yaklaşık 315 milyar dolar olarak öngörülen şirket değeri, Mısır, Şili ve Finlandiya gibi ülkelerin gayri safi yurtiçi hasıllarını geride bırakıyor.

AVRUPA'DA EKONOMİK GELİŞMELER

BREXIT'te TİCARET ANLAŞMASI ŞANSI YÜKSEK

Bloomberg'in kaynaklara dayandırdığı habere göre, Birleşik Krallık'ın ve Avrupa Birliği'nden ayrılışının ardından aradaki ticaretin çerçevesini belirleyecek görüşmelerin devam edeceği bildirildi. Görüşmeler Londra'da gerçekleştirilecek. Anlaşma ihtimali yüksek. AB Başmüzakerecisi Michael Barnier, Pazar günü Londra'dan ayrılacaktı, ancak Londra'da kalmayı tercih etti. Sterlin, haberden sonra yükseliş kaydetti.

AMB FAİZİ SABİT TUTTU

Piyasa beklentilerine paralel olarak banka mevduat faizini -%0,5 seviyesinde tuttu. Banka, politika faizini %0, marjinal fonlama faizini % 0,25 seviyesinde sabit bıraktı. Faiz karar metninde 1,35 trilyon euroluk pandemi acil alım programı (PEPP) altında yapılacak alımlara devam edileceği vurgulandı.

Varlık alım programı (APP) altında yapılan alımların da aylık 20 milyar Euro'luk limitle devam edileceği açıklandı. Karar metninde banka refinansman operasyonları ile likidite sağlamaya devam edileceğini de belirtti.